

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 2008

Warszawa, 20 listopada 2025 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie upamiętnienia 60. rocznicy orędzia pojednania, wystosowanego przez polski episkopat do episkopatu Niemiec.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Ireneusza Rasia.

(-) Adam Dziedzic; (-) Agnieszka Maria Kłopotek; (-) Radosław Lubczyk; (-) Urszula Nowogórska; (-) Mirosław Adam Orliński; (-) Urszula Pasławska; (-) Michał Pyrzyk; (-) Ireneusz Raś; (-) Wiesław Różyński; (-) Jarosław Rzepa; (-) Marek Sawicki; (-) Henryk Smolarz; (-) Zbigniew Sosnowski; (-) Magdalena Sroka; (-) Jacek Tomczak; (-) Piotr Zgorzelski; (-) Jolanta Zięba-Gzik; (-) Bożena Żelazowska.

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia..... 2025r.

**w sprawie upamiętnienia 60. rocznicy orędzia pojednania, wystosowanego przez polski
episkopat do episkopatu Niemiec**

18 listopada 1965 roku biskupi polscy obecni na Soborze Watykańskim II wystosowali listy do episkopatów 56 krajów, będące zaproszeniem do udziału w zbliżających się obchodach Tysiąclecia Chrztu Polski. Wśród tych 56 listów był także ten najbardziej przełomowy i wyjątkowy, skierowany do episkopatu Niemiec. Praca nad jego treścią trwała dwa lata. Jego głównym inicjatorem i twórcą był arcybiskup wrocławski Bolesław Kominek. Podpisy pod listem złożyło 36 polskich biskupów, na czele z Prymasem Polski kard. Stefanem Wyszyńskim. Ranga dokumentu, który powstał wynikała z ogromnego ciężaru krzywd, bólu, zniszczeń i strat w historii Polski i Niemiec.

Dokument wystosowany przez polski episkopat do hierarchów kościoła katolickiego w Niemczech, nie pomijał żadnych trudnych i bolesnych doświadczeń pomiędzy naszymi narodami. Poruszał je odważnie i stawiał historie naszych narodów w prawdzie. Mówił o krzywdach i wyniszczeniu Polski, ale mówił także o cierpieniu milionów niemieckich uciekinierów.

Na końcu listu znalazły się słowa, które otworzyły drogę do polsko-niemieckiego pojednania. Słowa, które pokonywały nienawiść miłością. Słowa, które zmieniały dalszy bieg historii: wybaczymy i prosimy o wybaczenie.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, uznając niezwykłą doniosłość i rolę orędzia pojednania dla budowania pokoju pomiędzy narodami Polski i Niemiec, pragnie uczcić 60. rocznicę jego ogłoszenia. Niech dziedzictwo to pozostanie na zawsze żywe w polskiej i niemieckiej pamięci, i stanowi zawsze stabilny fundament dla dalszego tworzenia wspólnej, zgodnej i pomyślnej przyszłości naszych sąsiednich narodów.